

SASKY koulutuskuntayhtymä Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Sisältö

1	Tarkastuslautakunta ja arvioinnin toteuttaminen.....	3
2	Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen	4
2.1	Ammatillinen koulutus	5
2.2	Yleissivistävä koulutus.....	6
2.3	Yhteiset palvelut	8
2.4	Kuntayhtymän talous	9
3	Esitykset yhtymähallitukselle.....	10

1 Tarkastuslautakunta ja arvioinnin toteuttaminen

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaisesti valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä ja konsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Hallitus raportoi tavoitteiden toteutumisesta toimintakertomuksessa.

Yhtymäkokous valitsi 12.6.2025 tarkastuslautakunnan kaudelle 2025–2029.

Tarkastuslautakuntaan ovat kuuluneet seuraavat jäsenet:

Henry Träff, puheenjohtaja (Hannu Nevala)
Hannu Haapasalo, varapuheenjohtaja (Eeva Harhala)
Mirja Hanhikangas (Tuomo Kemppainen)
Paavo Keskiruusi (Sari Päivärinta)
Sirkka Madekivi (Jani Teppo)
Susanne Varjokumpu (Marja Wakkala)

Lautakunnan esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja. Lautakunnan sihteerinä on toiminut kuntayhtymän avustava tilintarkastaja Sanni Nyssönen, JHT, HT.

Lautakunta on laatinut toimikaudelleen arviointisuunnitelman, jossa on määritelty vuosittaiset painopistealueet. Lautakunta on vierailut kuntayhtymän eri toimipisteissä ja tutustunut koulutustarjontaan ja toimitiloihin. Lautakunta on kuullut vierailukäynneillään kuntayhtymän johdon, henkilöstön ja opiskelijoiden näkemyksiä.

Tarkastuslautakunnan tilivuoden 2025 arviointityö on toteutettu ennalta laaditun työohjelman mukaisesti. Lautakunta on kokoontunut arviointikauden 2025–2026 aikana 10 kertaa. Osa jäsenistä on osallistunut arviointiseminaariin Helsingissä. Vuoden 2025 arviointiin liittyen tarkastuslautakunta on tutustunut seuraavien yksiköiden toimintaan lukuvuoden 2025–2026 aikana:

- Haapasen huvila, Tampere
- Mäntän seudun koulutuskeskus
- Ikaalisten IDEA-kampus
- Ammatti-Instituutti lisäki, Hämeenkyrön ja Parkanon yksiköt
- Kokemäen yksikkö

Lautakunta on toteuttanut arviointia tutustumalla kuntayhtymän talousarvion mukaisiin tavoitteisiin sekä kuulemalla lautakunnan kokouksissa kuntayhtymän edustajia. Lautakunnan kokouksissa ovat kuultavina olleet kuntayhtymäjohtaja, kiinteistöpäällikkö, tietohallintojohtaja, tilintarkastaja, riskienhallintapäällikkö sekä hallinto- ja talousjohtaja. Lisäksi tarkastuslautakunta on kuullut toimipisteiden opettajia, henkilökuntaa ja opiskelijoita. Erityisinä osa-alueina tarkastuslautakunta on tutustunut riskienhallintaan, toimitiloihin ja kiinteistöohjelmaan sekä toiminnanohjauksen kokeiluun.

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt arvioinnissa huomiota paitsi asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen, myös toiminnan tuloksellisuuteen.

Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Päivi Rintala.

2 Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen

SASKY koulutuskuntayhtymä on jaettu neljään tulosalueeseen: Ammatillinen koulutus, Yleissivistävä koulutus, Kuntayhtymäpalvelut sekä Hallinto- ja talouspalvelut. Talousarviossa 2025 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on asetettu tulosalueittain.

Keskeisiä toiminnallisia tavoitteita olivat tulosaluekohtaiset määrä-, laatu- ja taloudellisuustavoitteet.

Yhtymähallitus on raportoinut kuntayhtymän toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

2.1 Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen toiminnalliset tavoitteet perustuvat valtakunnallisen rahoituksen perustana olevaan mittaristoon sekä Saskyn omista lähtökohdista ja tarpeista nouseviin mittareihin.

Ammatillisen koulutuksen perusrahoituksen pohjana seurataan opiskelijavuosien kertymää. Vuoden 2025 toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista tarkasteltaessa ammatillisessa koulutuksessa toteutunut opiskelijavuosimäärä oli 4183 (tavoite 4180). Järjestämisluvan tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä oli vuonna 2025 3578 (suoritepäätös 18.12.2024), jota tarkennettiin lisäsuoritepäätöksellä 3604:ään.

Tutkintoja suoritettiin vuonna 2025 yhteensä 1816 (tavoite 1545) ja tutkinnon osia (osatutkintoja suorittavat) 1234 (tavoite 1100). Opettajien kelpoisuusaste oli 92 % (tavoite 94 %). Henkilöstön kehittämismittari (koulutusmenot/henkilöstömenot) oli 0,8 (tavoite 1,0).

Perustutkintojen keskeyttämisaste oli 10 % (tavoite alle 13 %). Opiskelijapalaute (Arvo) kehittyi myönteisesti: aloittaneiden vastausprosentti oli 41 % (tavoite yli 38 %) ja keskiarvo 4,4 (tavoite vähintään 4,1). Päättäneiden vastausprosentti oli 41 % (tavoite vähintään 38 %) ja keskiarvo 4,3 (tavoite vähintään 4,1). Työelämän näyttöjen osuus oli 70 % (tavoite 73 %) ja työkykypassien määrä 368 (tavoite 365).

Ammatillisen koulutuksen kokonaistulot olivat 10 262 €/opiskelijavuosi (tavoite 10 268) ja kokonaismenot -10 205 €/opiskelijavuosi (tavoite -10 741).

Tarkastuslautakunnan arvio

Opettajien kelpoisuusaste on parantunut vuodesta 2024 3 % verran, mutta 94 % tavoitteeseen ei vielä päästy. Kelpoisuuden vahvistaminen on edelleen keskeinen laatutekijä ja edellyttää suunnitelmallista rekrytointi- ja pätevyitymispolkua. Vuoden 2024 arviointikertomuksessa lautakunta kiinnitti huomiota kelpoisuusasteen vaihtelevuuteen oppilaitoksien välillä. Havainto on toistunut oppilaitosvierailujen aikana myös vuonna 2025. Lisäksi tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että opetusresurssit vaihtelevat oppilaitoksien välillä.

Henkilöstön koulutusmenojen suhde henkilöstömenoihin jäi tavoitteesta (0,8 % vs. 1,0 %). Lautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että henkilöstön osaamisen systemaattinen kehittäminen ei näy mittarissa tavoitellulla tasolla.

Koulutussuunnitelman toteutuminen on tärkeää.

Opintojen keskeyttämisasteen osalta tunnusluku on sama, kuin vuonna 2024.

Opiskelijapalautteen vastausprosentit ovat kehittyneet myönteisesti.

Työelämän näyttöjen osuus jäi tavoitteesta (70 % vs. 73 %). Tarkastuslautakunta on vierailujensa aikana havainnut, että työelämäyhteistyössä on kehittämistarpeita (esimerkiksi ohjausresurssit).

Vierailukäynneillä oppilaitoksissa opetushenkilöstöä haastatellessa olemme havainneet, että he ovat hyvin sitoutuneita opetustyöhönsä ja ammattitaitoisia moniosaajia. Heiltä on tullut monia kehitysideoita alansa kehittämiseksi. Olemme havainneet, että tietyissä toimipisteissä työn kuormittavuus ja sijaisjärjestelyjen puute yllättävissä tilanteissa korostuivat. Opiskelijan opiskelun eteneminen on turvattava kaikissa tilanteissa. Haastatellut opiskelijat olivat hyvin motivoituneita opiskeluunsa. Kysyttäessä positiivista tai negatiivista palautetta opetuksesta tai opiskeluhuollosta, he antoivat perusteltua palautetta.

2.2 Yleissivistävä koulutus

Tulosalueeseen kuuluvat Sasky Ikaalisten lukio, Sasky Ruoveden lukio, Sasky Pirkanmaan aikuislukio, Sasky Petäjä-opisto sekä Sasky Ylä-Satakunnan musiikkiopisto. Näiden lisäksi Voionmaan kansanopisto ja Kiljavan opiston ammatillisen koulutuksen toiminta siirtyivät Saskylle 1.1.2025. Voionmaan kansanopiston toiminta siirtyy Laajasalon opiston säätiölle 1.7.2026.

Ruoveden lukiossa opiskelijamäärä laski 4 opiskelijalla ollen 102 (2024: 106). Ikaalisten lukion opiskelijamäärä laski 2 opiskelijalla ollen 87. Vuonna 2025 Ruoveden lukion ja Ikaalisten lukion keskeyttämisaste saatiin laskuun. Toteutunut keskeyttämisaste oli 2 % Ikaalisten lukiossa (2024 9 %) ja 5 % Ruoveden lukiossa (2024 11 %).

Pirkanmaan aikuislukion opiskelijamäärä kasvoi 5 opiskelijalla, toiminta on jatkunut pienimuotoisena opiskelijamäärän ollessa 26.

Ylä-Satakunnan musiikkiopistossa opiskelijamäärä kasvoi 239 opiskelijasta 246 opiskelijaan. Petäjä-Opistossa opiskelijamäärä laski 3063 opiskelijasta 2887 opiskelijaan, eikä 3000 opiskelijan tavoitetta saavutettu. Voionmaan kansanopistossa opiskelijaviikkoja kertyi 2480 (tavoite 3325), opiskelijoita oli 72 (tavoite 88) ja keskeyttämisaste oli 9 % (tavoite 1 %).

Lukiokoulutuksen kustannukset per opiskelija nousivat kaikissa lukioissa vuodesta 2024. Ruoveden lukion ja Pirkanmaan aikuislukion osalta kustannukset jäivät tavoitetason alle, Ikaalisten lukion osalta kustannukset ylittivät tavoitetason.

Opetustuntitavoitteet toteutuivat vuoteen 2024 verrattuna paremmin Ikaalisten lukiossa nousten vuoden 2024 149 opintojaksosta lähes tavoitteen mukaiseen 162 opintojaksoon. Ruoveden lukion opintojaksot laskivat vuoden 2024 194:stä 158:n, eikä 197 opintojakson tavoitetta saavutettu.

Saskyn järjestämän lukiokoulutuksen rahoitus toteutetaan siten, että Sasky veloittaa lukiokoulutuksesta aiheutuneet kustannukset oppilaitosten sijaintikunnilta siltä osin, kun lukiokoulutukseen saatava valtionosuus ei riitä kattamaan koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia.

Tarkastuslautakunnan arvio

Lukioiden opiskelijamäärät ovat laskeneet maltillisesti vuodesta 2024 ja opiskelijakohtaiset kustannukset ovat kasvaneet kaikissa lukioissa.

Tarkastuslautakunta haluaakin korostaa kustannusten ennakoinnin tärkeyttä, sillä kuntien tulisi pystyä varautumaan muutoksiin ja mahdolliseen lisälaskutukseen. Tässä tärkeää on tiivis keskusteluyhteys kuntien ja koulutuskuntayhtymän välillä.

Musiikkiopiston ja kansalaisopiston toteumat ovat lähellä tavoitteita (esim. Petäjä-opisto opetustunnit yli tavoitteen; opiskelijamäärä hieman alle).

Voionmaan kansanopiston kohdalla tavoitteet jäivät selvästi (opiskelijaviikot 2480 vs. 3325; opiskelijat 72 vs. 88) ja keskeyttäminen oli korkeampi (9 % vs. 1 %). Tilanteeseen on reagoitu, ja kansanopiston toiminta siirtyy Laajasalon opiston säätiölle.

2.3 Yhteiset palvelut

Vuoden 2025 alusta Yhteiset palvelut -tulosalue jakautui kahdeksi tulosalueeksi, Kuntayhtymäpalveluiksi sekä Hallinto- ja talouspalveluiksi. Kuntayhtymäpalvelujen tulosalueeseen kuuluvat viestintä ja markkinointipalvelut, kiinteistönhallintapalvelut ja kehittämis-, innovaatio- ja kansainvälisyystoiminnot. Hallinto- ja talouspalvelujen tulosalueen tehtävänä on osaltaan edesauttaa yhtymäkokonaisuuden tuloksellista toimintaa.

Henkilöstön kehittämismittarin (koulutusmenot/henkilöstömenot) toteuma oli Kuntayhtymäpalveluissa 1,7 % (tavoite 1,2 %) ja Hallinto- ja talouspalveluissa 1,1 % (tavoite 1,2 %).

Tarkastuslautakunnan arvio

Yhteiset palvelut jakautuivat 1.1.2025 kahdeksi tulosalueeksi. Muutos parantaa vastuunjakoa ja läpinäkyvyyttä tulosalueiden välillä.

Tulosalueiden tavoitteissa painottuvat pääosin sanalliset (ei mitattavat) tavoitteet. Koulutusmenot/henkilöstömenot ylitti tavoitteen kuntayhtymäpalvelujen kohdalla, hallinto- ja talouspalvelut jäivät hiukan alle tavoitteen.

Tarkastuslautakunnan arviointityö vuonna 2025 on painottunut kuntayhtymäpalvelujen osalta kiinteistönhallintapalveluihin sekä riskienhallintaan. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kiinteistöohjelman laadintaan on kiinnitetty erityistä huomiota ja laadintaa on toteutettu yhteistyössä omistajakuntien kanssa.

2.4 Konsernia koskevat tavoitteet

SASKY koulutuskuntayhtymän omistusosuus Aiko Academy Oy:ssa pysyi samana kuin vuonna 2024. Tilikauden päättyessä SASKYN omistusosuus yhtiöstä oli 63 prosenttia. Tilikauden 2025 aikana Aiko Academyn toiminnassa keskityttiin yhtiön strategiaan

mukaisesti vastaamaan erityisesti Saskyn jäsenkuntien alueen koulutus- ja työvoimatarpeisiin.

Saskyn vuoden 2025 talousarvioon sisältyy Aiko Academy Oy:lle asetettuja taloudellisia ja toiminnallisia mittaritavoitteita. Toimintakertomuksessa on kuvattu sanallisesti yhtiön toimintaa vuonna 2025 ja raportoitu vuodelle 2025 asetettujen mittaritavoitteiden toteuma. Mittaritavoitteena oli tuottaa 8000 opiskelijatyöpäivää Saskyn toiminta-alueelle. Tämän osalta toteuma oli 8800.

Kuntayhtymän konserniin kuuluu lisäksi osakkuusyhtiönä toimiva Kiinteistö Oy Kuntomäki. Yhtiön toiminta oli voitollista.

Tarkastuslautakunnan arvio

Liikevaihto ylitti selvästi talousarvion (823 236 € vs. 450 000 €) ja liikevoitto oli positiivinen (33 t€). Aiko Academy on saavuttanut kasvua ja kannattavuus on pysynyt myönteisenä.

2.4 Kuntayhtymän talous

Tuloslaskelmaosassa vuosikate toteutui 2,1 milj. € budjetoitua parempana ollen 3,908 milj. €. Ylijäämää tilikaudelta syntyi 0,784 milj. €.

Vuoden 2025 talousarviossa yhtymäkokoukseen nähden sitovia määrärahoja olivat käyttötalouden tulosaluekohtaiset nettomenot (toimintakatteet). Käyttötalouden sitovat toimintakatetavoitteet saavutettiin kaikilla tulosalueilla ja ammatillisen koulutuksen osalta toimintakate toteutui 1 milj. € budjetoitua parempana.

Investointiosassa yhtymäkokoukseen nähden sitovia olivat nettomääräisesti rakentaminen yhteensä ja kalusto-, laite- ja muut hankinnat yhteensä. Investoinnit toteutuivat 3,1 milj. € muutettua talousarviota pienempinä.

Tarkastuslautakunnan arvio

Vuosikate 3,908 milj. € ja ylijäämä 0,784 milj.€ sekä vahva omavaraisuus (91,2 %) osoittavat hyvää rahoitusasemaa. Lautakunta toteaa koulutuskuntayhtymän talouden

olevan vakaalla pohjalla. Satunnaiset tuotot ja kulut (kiinteistöverotuksen oikaisut) vaikuttavat tuloksen tulkintaan, mutta nämäkin huomioon ottaen tunnusluvut ovat vahvoja.

3 Esitykset yhtymähallitukselle

Tarkastuslautakunta on edellä arvioinut SASKY koulutuskuntayhtymän vuoden 2025 toimintaa ja taloutta. Yhteenvetona arvioinnin pohjalta tarkastuslautakunta esittää, että yhtymäkokous pyytää yhtymähallitukselta vastineen painottuen seuraaviin nostoihin:

- Miten varmistetaan riittävät henkilöstöressit oppilaitoksissa?
- Miten Saskyn oppilaitoksissa varaudutaan oppimisen tuen uudistukseen?
- Miten varmistetaan, että näytöt suoritetaan lain vaatimusten mukaisesti?
- Mistä lukioiden kustannusten nousu johtuu?
- Miten varmistetaan se, että kuntayhtymäpalvelujen sekä talous- ja hallintopalvelujen kustannukset eivät nouse liikaa?

Tarkastuslautakunta kiittää Saskyn johtoa, luottamushenkilöitä, henkilöstöä ja opiskelijoita hyvästä yhteistyöstä ja tuloksellisesta toiminnasta.

Henry Träff, puheenjohtaja
Mirja Hanhikangas
Paavo Keskiruusi

Hannu Haapasalo, varapuheenjohtaja
Sirkka Madekivi
Susanne Varjokumpu